

אמנות התאטרון

3 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
פרק ראשון – שפת התאטרון	— (13×2)	— 26 נקודות
פרק שני – פרשנות של מחזות מהקלסיקה:		
טרגדיה, קומדיה	— (20×1) + (10×1)	— 30 נקודות
פרק שלישי – התאטרון המערבי		
במאה ה-20 וה-21	— (15×2)	— 30 נקודות
פרק רביעי – סוגיות חברתיות בדרמה הישראלית		
ובתאטרון הישראלי	— (14×1)	— 14 נקודות
סה"כ	—	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: רשימה מודפסת של המחזות שנלמדו ושל ההצגות שנצפו.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת המחזות שנלמדו וההצגות שנצפו.
- (2) בכל תשובה המבוססת על דוגמה ממחזה או מהצגה, יש לציין את שם המחזה או ההצגה ואת שם המחזאי או הבימאי.
- (3) אין לחזור ולהדגים בתשובות שונות על פי אותו מחזה או אותה הצגה.
- (4) אין להדגים מהפקות של בתי ספר למשחק או מתאטרון חובבים.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בסיטות (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

להזכיר: אין לחזור ולהדגים בתשובות שונות על פי אותו מחזה או אותה הצגה.

פרק ראשון — שפת התאטרון (26 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1-4 (לכל שאלה — 13 נקודות).

שים לב: בכל תשובה בפרק זה ציין את שם המחזה ו/או ההצגה, ואת שם המחזאי ו/או הבימאי.

- (1) תשובה אחת לפחות (מבין שתי השאלות שבחרת לענות עליהן בפרק זה) יש לבסס על הצגה מהמחזאות הישראלית.
- (2) אין להדגים מהפקות של בתי ספר למשחק או מתאטרון חובבים או מסרטי וידאו וקולנוע.

1. תכונות הדמות וביטויין על הבמה

א. בחר בדמות מהצגה שצפית בה. כתוב את שמה, וציין תכונה מרכזית אחת שלה.

(3 נקודות)

ב. הדגם והסבר כיצד תכונה זו באה לידי ביטוי באמצעות שניים מהמרכיבים האלה:

— תלבושת

— אביזר

— שיח (דיאלוג, מונולוג)

— תנועה

(10 נקודות)

2. הוראות במה

להוראות הבמה שהמחזאי כותב יש תפקידים שונים כמו:

לתאר מקום, למסור מידע על הדמויות, ליצור אווירה, לבטא רעיון.

א. הצג את הוראות הבמה בסצנה אחת במחזה שלמדת. (7 נקודות)

ב. הסבר והדגם תפקיד אחד (מרשימת התפקידים שלעיל) של הוראות הבמה שכתבת עליהן

בסעיף א. (6 נקודות)

3. דימוי מרכזי במחזה או בהצגה

- א. בחר בדימוי מרכזי במחזה שלמדת אן בהצגה שצפית בה, וציין מהו הדימוי. (3 נקודות)
- ב. הדגם והסבר את התפקיד של הדימוי שציינת במחזה אן בהצגה. (10 נקודות)

4. ממחזה להצגה – עיצוב מקום

בחר בהצגה שצפית בה, והועלתה על פי מחזה שלמדת.

- א. תאר את המרחב (המקום) שבו מתרחשת סצנה אחת **במחזה** שלמדת. (5 נקודות)
- ב. כיצד עוצב **על הבמה** המרחב שתיארת בסעיף א, ומהו לדעתך הרעיון שרצה הבימאי לבטא באמצעות עיצוב זה? (8 נקודות)

/המשך בעמוד 4/

פרק שני — פרשנות של מחזות מהקלסיקה: טרגדיה, קומדיה

(30 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 5-6, ועל אחת מהשאלות 7-8.

שים לב: בפרק זה יש לענות על פי מחזה שלמדת, מאת סופוקלס, שקספיר או מולייר.

ענה על אחת מהשאלות 5-6 (20 נקודות).

5. רצון/תכונה של הגיבור הטרגי

רצונות עזים או תכונות מניעים/ות את הגיבור בטררגדיה, ומובילים את הגיבור אל אובדנו.

א. הצג רצון או תכונה שמניע(ה) את הגיבור בטררגדיה שלמדת. (6 נקודות)

ב. הסבר כיצד הרצון או התכונה שהצגת מובילים את הגיבור אל אובדנו. בסס את תשובתך

על שתי דוגמאות מטררגדיה זו. (14 נקודות)

6. מוסכמות התאטרון הקלסי בפרשנות עכשווית

בחר בהצגה שצפית בה (בתאטרון או בהקלטה) והועלתה על פי מחזה קלסי שלמדת.

א. איזה שינוי במוסכמות, שהיו נהוגות בתקופה שבה נכתב המחזה הקלסי, נעשה בהצגה

שבחרת? הסבר והדגם. בתשובתך בחר באחד המרכיבים:

עיצוב החלל או עיצוב התלבושות.

(12 נקודות)

ב. מה, לדעתך, רצה הבימאי של ההצגה לומר באמצעות העיצוב שכתבת עליו בסעיף א?

(8 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 7-8 (10 נקודות).

7. המשרת בקומדיה

בקומדיה יש למשרתים תפקיד חשוב.

ציין תכונה אחת שמאפיינת את אחד המשרתים בקומדיה שלמדת.

הדגם כיצד תכונה זו מסייעת למשרת להתמודד עם הדמות החוסמת במחזה.

8. "דאוס אקס מאכינה"

הסבר את המושג "דאוס אקס מאכינה", והדגם את השימוש שנעשה בו בטררגדיה

או בקומדיה שלמדת.

פרק שלישי — התאטרון המערבי במאה ה־20 וה־21: ראליזם, תאטרון אפי, תאטרון אבסורד, המופע הפוסט־מודרני (30 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 9-12 (לכל שאלה — 15 נקודות).

9. ראליזם

במחזות הנכתבים בסגנון הראליסטי נחשפים במהלך העלילה אירועים שהתרחשו בעבר. לאירועים אלה יש מקום מרכזי בהתפתחות העלילה ובעיצוב הדמויות.

בחר במחזה שלמדת, הכתוב בסגנון הראליסטי.

א. תאר את האירועים מן העבר הנחשפים במהלך העלילה. הדגם כיצד אירועים אלה נחשפים באמצעות אביזרים ובאמצעות שיח. (9 נקודות)

ב. הסבר את ההשפעה של חשיפת העבר על התנהגותה של אחת הדמויות במחזה שבחרת. (6 נקודות)

10. תאטרון אפי

ברטולד ברכט מעמת במחזותיו את הדמות המרכזית עם מציאות חברתית/פוליטית קשה, כדי למחות על אי־צדק חברתי.

בחר במחזה שלמדת מאת ברכט.

א. מהי המציאות החברתית/הפוליטית שבה המחזה עוסק? הסבר והדגם כיצד הדמות המרכזית באחת הסצנות במחזה מנסה להתמודד עם מציאות זו. (10 נקודות)

ב. הסבר כיצד ניסיון ההתמודדות של הדמות המרכזית מבליט את אי־הצדק החברתי שברכט יוצא נגדו. (5 נקודות)

11. תגובת קהל הצופים בתאטרון המאה ה־20

א. בחר במחזה שלמדת הכתוב ב־אחד מהסגנונות של תאטרון המאה ה־20.

ציין את סגנון המחזה, והסבר את התגובה שהמחזאי מבקש לעורר אצל קהל הצופים. (6 נקודות)

ב. הסבר מאפיין אחד של סגנון התאטרון שבחרת, והדגם כיצד מאפיין זה מסייע למחזאי להשיג את התגובה שכתבת עליה בסעיף א. (9 נקודות)

12. המופע הפוסט־מודרני

החשיבות של הטקסט המילולי במופע הפוסט־מודרני אינה עולה על החשיבות של שאר מרכיבי ההפקה.

הסבר והדגם טענה זו על פי מופע שצפית בו. (15 נקודות)

פרק רביעי — סוגיות חברתיות בדרמה הישראלית ובתאטרון הישראלי

(14 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 13-14.

13. היחיד כמייצג החברה הישראלית

המחזאות הישראלית עוסקת לעתים ביחיד המייצג תופעות חברתיות-פוליטיות האופייניות לחברה בישראל.

- א.** בחר בדמות ממחזה שלמדת אן מהצגה שצפית בה, והסבר מהו הרצון המרכזי של הדמות ומהו המכשול העומד בדרכה. (7 נקודות)
- ב.** הסבר במה הרצון של הדמות אן המכשול שעומד בדרכה מבטא תופעה חברתית אופיינית לחברה בישראל. (7 נקודות)

14. אירועים היסטוריים במחזאות הישראלית

המחזאות הישראלית מרבה לעסוק בשואה ובמלחמות ישראל. בחר במחזה אן בהצגה העוסקים באחד מנושאים אלה.

- א.** ציין את האירוע ההיסטורי שעליו המחזה/ההצגה מתבסס/ת, והסבר אמירה אחת שהמחזאי/הבמאי מנסה להעביר באמצעות התבססותו על אירוע היסטורי זה. (8 נקודות)
- ב.** הסבר והדגם כיצד אחד המרכיבים: דמות, קונפליקט, שיח — מסייע להדגשת האמירה של המחזאי/הבמאי. (6 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך